

Dosarul nr. 3ra-304/18

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) – O. Melniciuc

Instanța de apel: CA Chișinău – N. Budăi, V. Efros, O. Muruianu

ÎNCHEIERE

14 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Valeriu Doagă,
Tamara Chișca- Doneva, Maria Ghervas,

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Victor Cunev, reprezentat de către avocatul Constantin Sicinski,

în cauza civilă la acțiunea lui Victor Cunev împotriva Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei, intervenient accesoriu Sergiu Berghie lichidatorul Băncii Comerciale „Banca Socială” Societate pe Acțiuni cu privire la anularea actelor administrative și obligarea de a admite cererea privind transferul mijloacelor financiare,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din data de 05 octombrie 2017, prin care s-a respins apelul declarat de către Victor Cunev, s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din data de 10 martie 2017,

C O N S T A T Ă :

Victor Cunev la data de 05 noiembrie 2015 s-a adresat cu cerere de chemare în judecată, cu concretizările ulterioare, împotriva Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei, intervenient accesoriu Sergiu Berghie lichidatorul BC „Banca Socială” SA în proces de lichidare, prin care a solicitat anularea răspunsului nr.2310/400 din 14 septembrie 2015 al administratorului special BC „Banca Socială” SA, în calitate de act cu caracter individual, a hotărârii Consiliului de Administrare al Băncii Naționale a Moldovei nr. 77 din 27 martie 2015, a hotărârilor Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.5 din 26 august 2015 cu privire la prelungirea termenului de administrare specială instituită asupra BC „Banca Socială” SA, nr.17 din 10 septembrie 2015 cu privire la modificarea hotărârii Consiliului de Administrare al Băncii Naționale nr. 253 din 30 noiembrie 2014 și nr.66 din 22 octombrie 2015, prin care a fost respinsă cererea prealabilă, obligarea Băncii Naționale a Moldovei să admită cererea din 03 septembrie 2015 și obligarea lichidatorului BC „Banca Socială” SA să efectueze transferarea mijloacelor bănești în sumă de 117 823,84 lei din contul său de depozit nr. xxxxx și mijloacele bănești în sumă de 166 098,52 lei din contul de depozit nr. xxxxx,

deschise la BC „Banca Socială” SA la contul de decontare nr. xxxxx, deschis la BC „Mobiasbanca” SA și eliberarea mijloacelor bănești în suma de 4 074.75 dolari SUA din contul de depozit nr. xxxxx, deschis la „Banca Socială” SA (f.d.4-7, 60-61,69-70,81-82).

În motivarea acțiunii înaintate a indicat, că la BC „Banca Socială” SA deține două conturi de depozit a mijloacele bănești în lei și un cont de depozit a mijloacelor bănești în dolari SUA.

La data de 30 noiembrie 2014 Consiliul Administrativ al Băncii Naționale a Moldovei a emis hotărârea nr.253, prin care a aplicat moratoriul asupra tuturor creanțelor tuturor persoanelor fizice și juridice, care sunt afiliate BC „Banca Socială” SA, specificând că prin hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.17 din 10 septembrie 2015 prevederile invocate au fost modificate, fiind menținut moratoriul doar asupra tuturor creanțelor persoanelor fizice, care sunt membri ai Consiliului BC „Banca Socială” SA, Consiliului de Administrație, comisiei de cenzori și membrilor comitetelor de credit din sediul central al băncii pentru expuneri mai mari de 15 milioane lei, precum și afiliați ai acestora și ale persoanelor juridice.

Victor Cunev la data de 03 septembrie 2015 s-a adresat la BC „Banca Socială” SA cu cerere, prin care a solicitat transferarea mijloacelor bănești în sumă de 117 823,84 lei din contul său de depozit nr. xxxxxx, mijloacele bănești în sumă de 66 098,52 lei din contul său de depozit nr. xxxxx, deschise la BC „Banca Socială” SA, la contul său de decontare nr. xxxxx, deschis la BC „Mobiasbanca” SA și de a-i elibera mijloacele bănești în suma de 4 074,75 dolari SUA din contul său de depozit nr. xxxxx, deschis la BC „Banca Socială” SA.

Prin răspunsul nr. 2310/400 din 14 septembrie 2015 eliberat de către administratorul special al BC „Banca Socială” SA, s-a respins cererea din motivul că prin hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.5 din 26 august 2015 a fost prelungit termenul de administrare specială asupra BC „Banca Socială” SA. Respectiv conturile persoanelor afiliate Băncii, rămân blocate în baza hotărârii Consiliului Administrativ Băncii Naționale a Moldovei nr.253 din 30 noiembrie 2014 în redacția hotărârii Comitetului executiv Băncii Naționale a Moldovei nr. 5 din 26 august 2015 și hotărârii Comitetului executiv Băncii Naționale a Moldovei nr.17 din 10 septembrie 2015.

Administratorului special BC „Banca Socială” SA desemnat de Banca Națională a Moldovei a refuzat adoptarea unui act cu caracter individual, adică dispoziție de transferare și eliberare a mijloacelor bănești în baza actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei, însă în opinia reclamantului hotărârile Consiliului Administrativ al Băncii Naționale a Moldovei și hotărârile Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei sunt ilegale, emise în baza prevederilor legii instituțiilor financiare, care urmează a fi declarată neconstituțională.

În susținerea ilegalității hotărârilor emise de Banca Națională a Moldovei Victor Cunev a indicat, că moratoriul nominalizat a fost aplicat în baza art. 37¹⁵ al Legii instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21 iulie 1995, specificând că Banca Națională poate prelungi moratoriul în situații de criză financiară sistemică, definite de organul

național instituit pentru gestionarea crizelor financiare sistemice, pentru o perioadă ce nu va depăși termenul administrării speciale stabilit conform art.37⁴ alin. (3), or acțiunea moratorului poate fi limitată la anumite categorii de creditori, creanțe sau active ori la o anumită valoare a acestora.

Indică, că atât art. 37¹⁵ al Legii instituțiilor financiare nr. 550-XIII din 21 iulie 1995, cât și actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei nominalizate emise în baza acestei norme legale direct contravin Constituției și lezează grav drepturile constituționale ale acestuia, cât și ale altor persoane asupra creanțelor cărora s-a aplicat moratoriu.

În opinia reclamantului pârâțul neîntemeiat a considerat, că Victor Cunev, fiind fratele administratorului și membrului Consiliului BC „Banca Socială” SA, Valentin Cunev, este persoană afiliată asupra căruia, în baza art. 37⁷ alin.(5) și art.37¹⁵ ale Legii instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995, sunt aplicabile restricțiile respective fără motivarea suplimentară a acestora.

La caz, Banca Națională a Moldovei în baza Legii instituțiilor financiare a ales o categorie a persoanelor, dreptul de proprietate a cărora poate fi limitat fără nici o motivare și fără efectuarea din partea acestora a oricăror acțiuni contravenționale sau infracționale, or, principiul egalității, consacrat de art.16 din Constituție, presupune că toți oamenii sunt egali în fața legii, în sensul că sunt și trebuie să fie la fel de responsabili juridic și social, fapt ce denota că nimeni nu este mai presus de lege, dar și că nu trebuie să existe discriminări în față responsabilității morale, sociale, juridice, pentru nici o persoană și nici pentru organele statului sau orice fel de funcționari publici sau privați.

Astfel Victor Cunev afirmă, că Banca Națională a Moldovei a ignorat principiul egalității, aplicând măsuri de răspundere prin forma de sechestrare (blocare) a proprietății reclamantului (mijloacelor pe conturi) doar din cauză că ultimul este fratele funcționarului privat, fapt ce denota discriminarea după criteriul de origine socială, or restrângerea exercițiului dreptului său de proprietate asupra mijloacelor bănești pe conturi, efectuată de Banca Națională a Moldovei direct contravine prevederilor art.54 al Constituției, specificând că hotărârile nominalizate ale Băncii Naționale a Moldovei, cât și art. 37⁷ alin. (5) și art. 37¹⁵ ale Legii instituțiilor financiare, nu permit persoanei afiliate să decidă asupra conduitei sale, adică să aleagă astfel de conduită, care nu va avea ca consecința aplicarea restrângerii, or însuși reclamantul, nici într-un caz nu ar putea să schimbe faptul, că este fratele membrului Consiliului Băncii și, prin urmare, nici o conduită nu-i poate prezenta posibilitate de a evita această restricție.

Consideră, că moratoriul, aplicat prin hotărârile sus-menționate în privința creanțelor persoanelor afiliate BC „Banca Socială” SA cât și prevederile Legii în baza cărora au fost emise aceste hotărâri direct încalcă prevederile art. 54 al Constituției și reprezintă o ingerință ilegală în exercițiul dreptului la proprietate, or aplicarea moratorului față de creanțele persoanelor afiliate BC „Banca Socială” SA, de fapt direct încalcă și principiul prezumpției nevinovăției prevăzut de art. 21 al Constituției, specificând ca în pct. 21 al hotărârii nr.21 din 20 octombrie 2011 privind interpretarea articolului 46 alin.3 din Constituție, Curtea Constituțională a explicat că prezumția

caracterului licit al dobândirii averii, prevăzută de alineatul 3 al articolului 46 din Constituție, constituie o garanție constituțională a dreptului de proprietate privată, iar în pct. 40 a reținut că securitatea juridică a dreptului de proprietate asupra bunurilor ce alcătuiesc averea unei persoane este indisolubil legată de prezumția dobândirii licite a averii, iar în absența unei astfel de prezumții, deținătorul unui bun ar fi supus unei insecurități continue, întrucât ori de câte ori s-ar invoca dobândirea ilicită a respectivului bun, sarcina probei nu ar reveni celui care face afirmația, ci deținătorului bunului, or înlăturarea acestei prezumții are semnificația suprimării unei garanții constituționale a dreptului de proprietate.

Indica ca, concomitent în pct. 25 al hotărârii nr.21 din 20 octombrie 2011 Curtea Constituțională a menționat legătura indisolubilă a prezumției caracterului licit al proprietății cu garanțiile unui proces echitabil, în special prezumția nevinovăției, idee expusă și în pct. 50 al Hotărârii Curții Constituționale nr. 6 din 16.04.2015, această prezumție, asigurând securitatea juridică și legalitatea.

În cadrul ședinței de judecată la solicitarea reclamantului Victor Cunev a fost ridicată excepția de neconstituționalitate a art. 37⁷ alin. (5) și art. 37¹⁵ ale Legii instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995. (f.d. 34-37)

Prin hotărârea Curții Constituționale nr. 11 din data de 11 mai 2016 excepția de neconstituționalitate a fost respinsă, s-a recunoscut constituționale art. 37⁷ alin. (5) și art. 37¹⁵ ale Legii instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995. (f.d. 40-49)

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din data de 10 martie 2017 s-a respins acțiunea lui Victor Cunev, ca fiind neîntemeiată. (f.d.93,95-100)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 05 octombrie 2017 a respins apelul declarat de Victor Cunev, a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din data de 10 martie 2017. (f.d. 126,127-143)

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la data de 18 decembrie 2017 Victor Cunev a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea acțiunii. (f.d. 145-149)

În motivarea recursului recurentul a indicat, că instanțele de judecată au încălcat normele de drept material și prin urmare sunt pasibile casării.

Menționează, că instanțele de judecată în susținerea pozițiilor sale au reținut numai faptul că potrivit hotărârii Curții Constituționale, moratoriul aplicat asupra conturilor de depozit deținut de către Victor Cunev nu contravine normelor legale și că Banca Națională a Moldovei prin acțiunile de instituire și prelungire a moratoriului nu a încălcat prevederile legale.

Însă în opinia recurentului această concluzie este una greșită, ori prevederile referitor la moratoriul, de fapt, încalcă prevederile Constituției, reprezentând limitarea dreptului persoanelor afiliate, fiind adoptat în interesele mai multor persoane neafiliate.

La data de 27 februarie 2018 Sergiu Berghie lichidatorul BC „Banca Socială” SA a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. 1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă, că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 05 octombrie 2017, expediată participanților la proces prin intermediul oficiului poștal la data de 13 noiembrie 2017, confirmare privind recepționarea acesteia la materialele dosarului lipsește.

În aceste circumstanțe recursul depus de către Victor Cunev la data de 18 decembrie 2017 se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către Victor Cunev este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă, că recurentul indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele de judecată au apreciat înscrisurile probatorii și au constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Potrivit regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată, că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, al. 2, 3 și 4 CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 al.1 CPC părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele 2 și 3 ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. 4 stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. 3 constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 al. 2, 3 și 4.

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posed

puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Victor Cunev asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanțele de judecată, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă recurentul și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Din considerentele menționate instanța de recurs ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Victor Cunev inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 270, 431, alin. 1, art. 433, lit. a), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE:

Recursul, declarat de către Victor Cunev, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

judecători

Tamara Chișca- Doneva

Maria Ghervas